

8. Рунге В.Ф. Основы теории и методологии дизайна / В.Ф. Рунге, В.В. Сеньковський. – М. : МЗ–Пресс. – 2001. – 252 с.
9. Тарасова О.А. Подготовка учителя к обучению младших школьников художественно-трудовой деятельности в образовательной области «Технология» : автореф. дис. на соиск. ученой степени канд. пед. наук / О. А. Тарасова. – Армавир, 1999. – 17 с.

*Андрій Хлопов
(Полтава, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИЗАЙНУ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

На початку ХХІ століття суспільство стоїть на зламі ідеалів і внаслідок цього перед ним стоять зовсім нові завдання. У зв'язку із цим підготовка фахівця професійної освіти також набуває нового змісту, змінюються методи, форми і засоби у частині її організації та керування [1]. Сучасна студентська молодь, яка навчається у педагогічних закладах вищої освіти, володіє великою кількістю інформації завдяки сучасним інформаційно – комунікаційним технологіям та засобам масової інформації. Виховання у майбутніх фахівців професійної освіти любові до майбутньої професії як вищої цінності людства втілюється у процесі навчання.

Мета роботи фахівця професійної освіти – виховання всебічно розвиненої особистості, яка може працювати в умовах високотехнологічного конкурентного середовища. Сучасна молодь повинна бути адаптованою до навчання у вищих навчальних закладах саме нашої держави. Будь-яка реформа має своєю метою покращення системи освіти та створення якісно нової системи підготовки фахівців. На сучасному етапі в умовах політичної нестабільності в країні також виключно велику роль відіграє патріотичне виховання та елементи етнодизайну з великою метою – виховання свідомих громадян України, які в подальшій своїй роботі будуть нести вихованням

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

національну ідею і найцінніше – любов до Батьківщини та рідної землі.

Розробці нових підходів до підготовки майбутніх педагогів, моделюванню різних аспектів педагогічної діяльності та розвитку особистості вчителя присвячений цілий ряд досліджень наступних авторів: А. Вербицький, І. Зязюн, Н. Кузьмін та інших [5]. Проблеми виховання у процесі трудового навчання, суспільно корисної та продуктивної праці вивчали С. Богданова, А. Вихрущ, О. Васильєв. Питання формування загальношкільних умінь і конструкторських здібностей, розвитку технічного мислення й пізнавальних інтересів розглядаються у працях В. Деркача, В. Катаєва, В. Качнева, В. Колотилова, Т. Кудрявцева, Д. Купова, І. Матюші, дидактичні проблеми трудової політехнічної підготовки досліджували Н. Бабкіна, Р. Вендровська, М. Жидельов, К. Катханов, М. Махмутов, П. Ставський, Д. Тхоржевський. Аспекти дидактики трудового навчання розкрито у працях О. Коберника, Г. Левченка, В. Мадзігона, В. Сидоренка, Д. Тхоржевського. Деякі організаційно-педагогічні аспекти вдосконалення продуктивної праці з метою активізації творчої діяльності учнів знайшли відображення у роботах П. Андріанова, В. Дудкіна, В. Євграфова, В. Моляко. Підходи до періодизації розвитку системи трудової підготовки учнів в Україні розкрито в історико-педагогічних працях Ю. Аверічева, А. Вихруща, Є. Волохова, С. Дем'янчука, Н. Слюсаренко. Теорії та історії розвитку педагогічної науки присвячено роботи таких авторів: О. Адаменко, А. Бойко, В. Галузинський, М. Гончаров, М. Євтух, Н. Калініченко, В. Кремень, О. Сухомлинська [8]/

У першу чергу, майбутній фахівець професійної освіти повинен бути високоосвіченим. Кінець ХХ – початок ХХІ століття показав, що прийшов час новітніх високих за своїм розвитком технологій, які суттєво вплинули на умови та характер праці і в цілому трудової діяльності. Теоретичні і практичні аспекти підготовки студентів, розроблені і перевірені в практичній діяльності В. Сухомлинським, одержали подальший розвиток в авторській

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

інноваційній моделі сільської школи педагога-новатора І.Ткаченка. Важливим новим кроком була розробка у 1960-1962 р.р. Д.Тхоржевським навчальних планів і програм, які сприяли вдосконаленню процесу трудового навчання учнів на основі ідей політехнічної освіти.

Сучасна теорія навчання і виховання все більше звертається до людини, її потреб, а також – до процесів, що виникають в неї завдяки здійсненню нею діяльності, внаслідок педагогічного впливу, спілкування з іншими [4].

Підготовка фахівців, які відзначаються не лише високою професійною компетентністю, а й сформованим методологічним мисленням, розвиненою загальною та професійною культурою, творчим підходом до самореалізації завжди була актуальною в педагогічній освіті Академік І.Зязюн зазначає, що для традиційної педагогіки характерні погляди, що базуються на управлінні, впливі, формуванні особистості. За такого підходу мета виховання – всебічний і гармонійний розвиток особистості [2]. Мистецтво упродовж усієї історії людства успішно використовувалося у процесі формування особистості і становлення її індивідуальності та було важливою складовою педагогіки, освітніх і виховних систем різних історичних епох. В умовах глобальних процесів, бурхливого інформаційно-технологічного розвитку, пошуку прогностичних підходів до здійснення суспільного поступу, стверджує Н. Ничкало, - будь-яка людина, будь-який фахівець, позбавлений радості пізнання мистецтва, не може ефективно самореалізуватися й досягти істинного людського щастя. Сучасний розвиток суспільства, глобальні соціальні, технологічні та інформаційні зміни вимагають нових підходів у підготовці фахівців усіх рівнів та сфер діяльності людини. У зв'язку з цим перед людством постають проблеми, пов'язані із професійною підготовкою фахівців вищої кваліфікації, здатних до самостійної, високоефективної, творчої діяльності [3]. При вивченні технічних процесів формується уявлення про техніку як засіб пізнання. Набуті технічні знання майбутній фахівець професійної освіти повинен вміти застосовувати на практиці. Але в

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

сучасних умовах ставиться завдання: виховувати патріотичне ставлення до своєї Батьківщини. Крім того куратори груп регулярно проводять бесіди зі студентами з тем патріотичного спрямування, формуючи тим самим особистість майбутнього вчителя.

Викладач професійної освіти у своїй щоденній роботі безпосередньо працює на верстатах, тому одним з головних є питання охорони праці та дотримання техніки безпеки, створення умов безпечної праці. Ці навички студент набуває при вивченні циклу дисциплін, до якого входять "Безпека життєдіяльності", "Основи охорони праці", "Охорона праці в галузі".

При формуванні особистості майбутнього фахівця значну роль відіграють математичні знання, графічні навички, вміння аналізувати, розраховувати, робити висновки. Цьому всьому навчають дисципліни "Вища математика", "Креслення". У Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка на факультеті технологій та дизайну вивчається цілий ряд дисциплін, спрямованих на формування цілісної особистості фахівця професійної освіти. У сучасних умовах життя і праця вчителя, його відносини зі світом високо технологічні [7]. Цивілізація стрімко розвивається, просувається до освоєння нових високо економічних технологій зі створення машин різного виду і призначення. Але часто цей процес супроводжується стражданнями для людства у вигляді екологічних катастроф в основному завдяки людській недбалості.

Входячи цивілізовано до соціально – орієнтованих ринкових відносин [7], молодь особисто вибирає шлях свого подальшого життя при виконанні двох умов: навчання технологічній культурі та розуміння технологічного світу.

У загальноосвітніх навчальних закладах Полтавщини впроваджений проектно – технологічний напрямок навчання з конкретною особливістю: навчання учнів майбутнім робітничим професіям [7]. Розвиток творчих здібностей та ділових якостей молодого фахівця при освоєнні технологічного

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

світу приходять під час цілеспрямованих занять. Василю Сухомлинському належать слова про те, що "... творчості треба вчити." Вчені стверджують, що при ознайомленні учнів зі світом нових професій, технологій повинна бути теорія і практика, а учні повинні самі правильно обирати свою професійну діяльність. В цьому велика роль належить трудовому навчанню [6]. В основі успішного навчання та вивчення технічних дисциплін лежить добре засвоєна математична підготовка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анісімов М. В. Основи побудови мультимедійних навчальних посібників / М. В. Анісімов // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Науковий збірник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Випуск XVIII. – Умань, 2006. – 273 с.
2. В. М. Бойчук Мистецькі аспекти в підготовці майбутнього вчителя технологій / В. М. Бойчук // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно – технічної еліти. Щомісячний науковий журнал. – 2013 р. – №36
3. Жеревчук І. М. Творча активність як компонент фахової підготовки майбутнього вчителя музики / Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей: зб. матеріалів VI мистецько-педагогічних читань пам'яті професора О.П. Рудницької. – Чернівці: Зелена Буковина, 2010.
4. Горчинський С. В. Розвиток інтересу до гурткових занять з декоративно-прикладного мистецтва / С. В. Горчинський // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Науковий збірник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Випуск XVIII. – Умань, 2006. – 273с.
5. Титаренко В. П. Підготовка майбутніх вчителів трудового навчання в проектно-технологічній діяльності / В. П. Титаренко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. Науковий збірник Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Випуск XVIII. – Умань, 2006. – 273с.
6. Тхоржевський Д. О. Методика трудового та професійного навчання.– ч.1. – К.: РННЦДІнс, 2000. – 200с.
7. Цоков Олексій. Технології розвитку конкурентоздатної особистості в соціально-орієнтованих ринкових відносинах / Олексій Цоков // Сучасні освітні технології та напрямки підготовки майбутнього вчителя трудового навчання. Матеріали міжнародної науково-

практичної конференції, присвяченої 25-річчю педагогічно-індустріального факультету (8-9 жовтня 2003 р., м. Полтава). – Полтава, 2003. – С. 86 – 89.

8. Пшеничний М.В. Проблеми трудового навчання старшокласників у вітчизняній педагогіці другої половини ХХ століття / М. В. Пшеничний // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук 13.00.01 – загальна педагогіка/

*Олександр Зубченко
(Полтава, Україна)*

ДУХОВНІ ВИТОКИ ЯПОНСЬКОГО ДИЗАЙНУ

Вплив японської культури на загальноосвітню важко переоцінити. Практично в усіх сферах творчості японці роблять свій унікальний внесок. Не винятком є і дизайн. За висловом видатного японського дизайнера Кендзі Екуана, творча думка японських дизайнерів розвивається у сфері трьох найважливіших життєвих проблем: брак території, перенаселеність і традиції духовної культури. І якщо проблеми нестачі території й перенаселеність не вимагають особливих пояснень, то традиції духовної культури потребують вивчення.

Історично японський дизайн сягає корінням національних ремесел. У промисловій сфері Японії дизайн набув поширення після Другої світової війни, коли виникла необхідність заново відбудувувати зруйновані міста. Саме тоді почали з'являтися державні інформаційні центри із розвитку дизайну, організовувалися міжнародні конференції, було створено Фонд японського дизайну. Нині набуття дизайнерських навичок японськими школярами є частиною державної політики країни. Перші професійні дизайнери у Японії з'явилися у середині ХХ століття. У 1952 році була створена японська асоціація дизайнерів, до якої увійшли 25 фахівців, які здебільшого займалися проектуванням меблів та інтер'єрів. Потужний розвиток промисловості на початку 1960-х років викликав посилення

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*